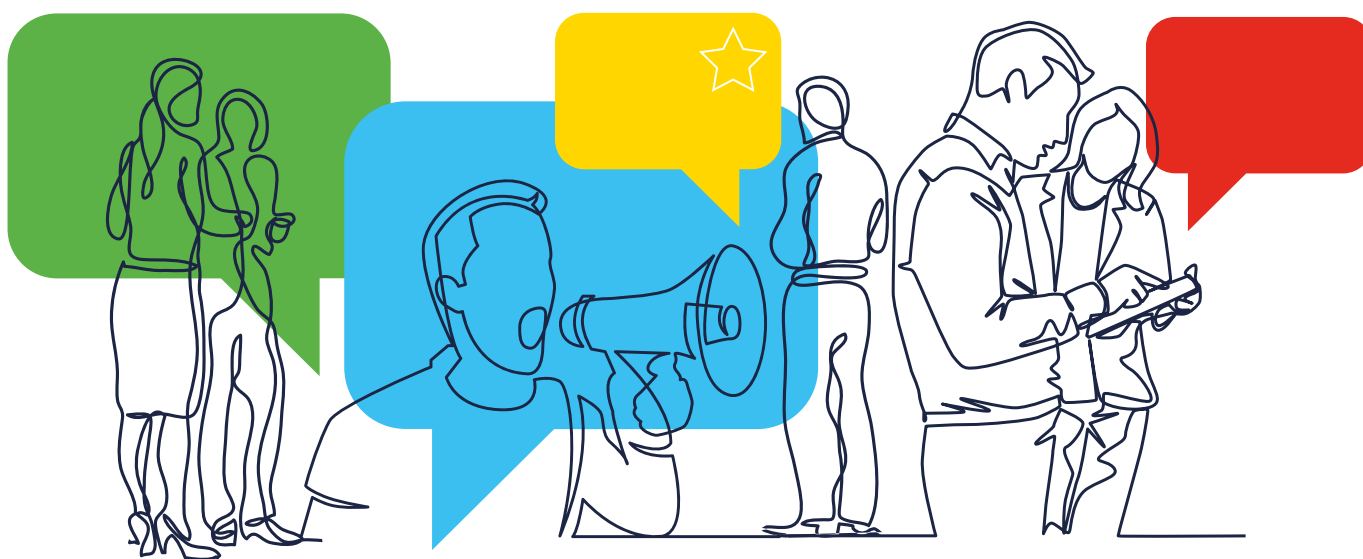

EUROPEISKA MEDBORGARINITIATIVET

Så går det till

INSPIRATION – DISKUSSIONER – SAMARBETE – RÅDGIVNING

| INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Världens första överstatliga instrument för deltagardemokrati	3
Förberedelser och registrering	5
Namninsamling	8
Prövning och kommissionens beslut	11

Har du ett förslag till EU-lagstiftning?

Har EU-kommissionen befogenheter att föreslå sådan lagstiftning?

Dra igång ditt initiativ!

1

Världens första överstatliga instrument för deltagardemokrati

EU:s medborgarinitiativ ger dig möjlighet att delta i det demokratiska livet och påverka EU:s verksamhet.

Med ett medborgarinitiativ kan du uppmana EU-kommissionen att föreslå lagstiftning på områden där EU kan agera. Kommissionen är inte skyldig att föreslå någon ny lag och kan följa upp initiativet med andra åtgärder i stället.

Om ett initiativ får en miljon underskrifter får organisatörerna presentera sitt förslag i ett möte med kommissionen och vid en offentlig utfrågning i Europaparlamentet för att bedöma det politiska stödet för initiativet.

Oavsett vad kommissionen beslutar innebär ett inlämnat initiativ alltid en möjlighet att skapa debatt och bygga allianser i EU. Om kommissionen beslutar att föreslå lagstiftning läggs förslaget fram för Europaparlamentet och ministerrådet (i vissa fall bara rådet). Om de antar förslaget blir det gällande lag.

Liknande system finns i till exempel Finland, Italien, Lettland, Litauen, Polen, Portugal, Slovenien, Spanien och Österrike, men EU:s medborgarinitiativ är världens första formella verktyg för politiskt engagemang över gränserna. Tröskeln för att få lämna in ett initiativ är dessutom proportionerligt sett mycket lägre än på nationell nivå – en miljon underskrifter motsvarar bara 0,2 % av alla EU-medborgare.

Tack vare medborgarinitiativet har nu även allmänheten, inte bara Europaparlamentet och rådet, rätt att uppmana kommissionen att föreslå ny lagstiftning.

Läs reglerna för medborgarinitiativ

I den här vägledningen kan du läsa om de olika stegen för ett medborgarinitiativ. Det finns också länkar till andra dokument och webbsidor med mer information.

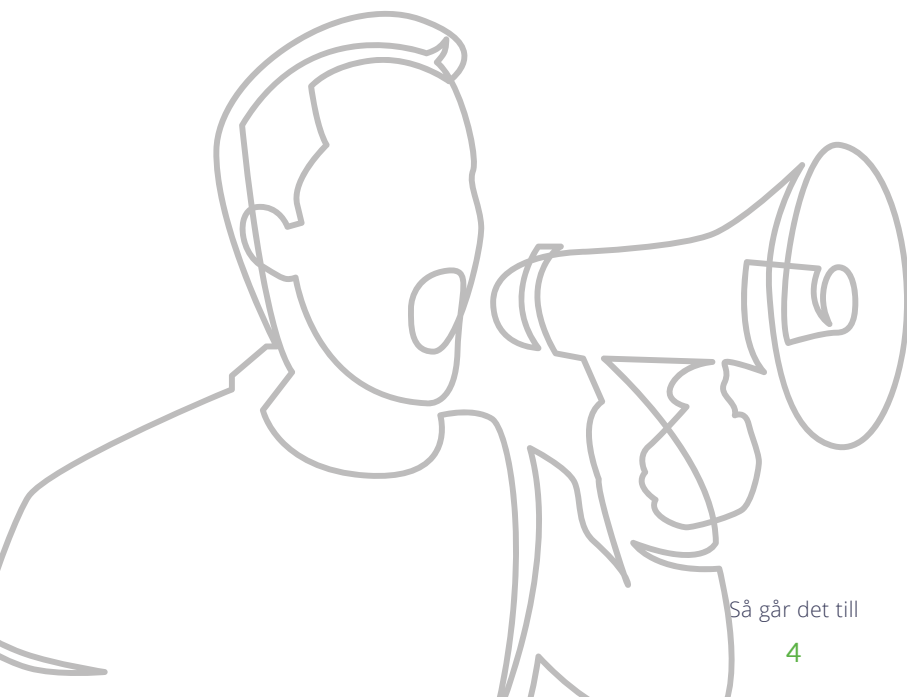

Nya regler från januari 2020

I september 2017 föreslog kommissionen en genomgripande översyn av reglerna för medborgarinitiativet. Den nya förordningen om det europeiska medborgarinitiativet antogs i april 2019 och **började gälla den 1 januari 2020**.

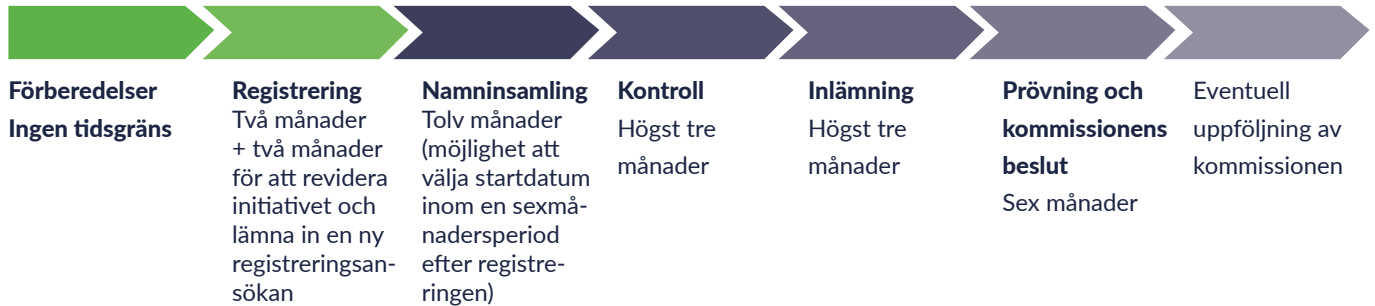
Här är de viktigaste nyheterna:

- **Nya** och mer rimliga tidsfrister för organisatörerna
- **Alla EU-medborgare får skriva på** oavsett var de bor
- Sänkt åldersgräns på **16 år** för att stödja initiativ (i de länder som vill)
- Förberedelser → **samarbetsforum på nätet** och möjlighet för organisatörer att bilda en **rättslig enhet**
- Registrering → i två steg så att organisatörerna kan se över sitt förslag om det behövs
- Möjlighet att bara registrera vissa delar av ett initiativ och **gratis översättning av innehållet** inklusive bilagan till alla officiella EU-språk (erbjuds av kommissionen)
- Namnsamling → **flexibelt startdatum** och bara **två typer av formulär** för att samla in underskrifter
- Ett gratis **centralt namnsamlingsystem** som kommissionen står för, men organisatörerna får utveckla sina egna system om de vill (gäller bara initiativ som registreras **till och med 2022**)
- **Kontaktpunkter** i alla EU-länder där organisatörerna kan få gratis information och hjälp
- Prövning → **sex månader** så att fler kan delta i den offentliga utfrågningen och kommissionen får mer tid att rådfråga berörda parter och analysera initiativet

2

Förberedelser och registrering

Förberedelser

EU:s och kommissionens befogenheter

När du har en idé till EU-lagstiftning måste du först kontrollera att EU kan agera på det aktuella politikområdet (t.ex. jordbruk, utbildning, socialpolitik eller miljö) och att kommissionen har rätt att föreslå lagar, i enlighet med fördraget.

Läs mer om EU:s befogenheter i vägledningen **Utforma ditt initiativ**. Du kan också be om hjälp via forumet för medborgarinitiativet. Gå in under rubriken "Rådgivning" och skicka en fråga.

Grupp av organisatörer

Nästa steg är att bilda en grupp av organisatörer.

Gruppen ska bestå av minst sju EU-medborgare som har uppnått rösträttsålder för Europaparlamentsval och som bor i minst sju olika EU-länder (det är landet där man bor som räknas, inte nationaliteten). Det ska finnas två kontaktpersoner – en företrädare och en ersättare. De kan utses bland de sju medlemmar som bor i sju olika länder, eller vara två andra medlemmar i gruppen. Kommissionen publicerar namnen på organisatörsgruppens samtliga medlemmar och de båda kontaktpersonernas mejladresser i registret över medborgarinitiativ.

Tips

- Har du allmänna frågor om EU? Kontakta Europa direkt.
- Planera kampanjen noga i förväg. Ju tidigare ni börjar förberedelserna, desto större chans att lyckas.
- Börja leta efter partner som kan hjälpa er att starta, finansiera och kampanja för initiativet. Ett starkt och brett partnerskap är nyckeln till framgång. Läs mer i vägledningarna **Hitta samarbetspartner** och **Finansiering**.
- Studera andra medborgarinitiativ i EU-registret.
- Kontakta EU-parlamentariker som arbetar med de frågor som initiativet gäller.
- Hitta en känd person som ställer upp som ambassadör för kampanjen.

Ni kan också, i enlighet med ett EU-lands lagstiftning, bilda en **rättslig enhet** som ska sköta initiativet. Uppgifterna om den rättsliga enheten måste lämnas i registreringsansökan för initiativet.

| Registrering

Fyll i registreringsformuläret

För att kunna registrera ett initiativ måste organisatörsgruppens företrädare skapa ett **användarkonto** med sin mejladress och fylla i de efterfrågade uppgifterna. Beskrivningen får vara högst 1 200 tecken (utan mellanslag). Ni kan också ha en bilaga på högst 5 000 tecken (utan mellanslag).

Bekräftelse och publicering

Inom **två månader** efter att ni skickat in registreringsformuläret antar kommissionen ett beslut om att registrera initiativet, förutsatt att alla villkor är uppfyllda. Samma dag publicerar kommissionen initiativet i registret och skickar en bekräftelse till er.

Om ett initiativ uppenbart faller utanför kommissionens befogenheter men uppfyller alla övriga krav, ska kommissionen informera organisatörerna om detta inom **en månad**. I så fall kan organisatörerna **ändra initiativet och skicka in det på nytt** i enlighet med kraven. Organisatörerna kan också välja att behålla eller dra tillbaka sitt ursprungliga initiativ, men måste meddela kommissionen senast **två månader** efter kommissionens bedömning. Kommissionen fattar sedan sitt slutgiltiga beslut inom **en månad**.

Kommissionen kan besluta att bara **registrera vissa delar av ett initiativ** om endast dessa delar – inklusive de viktigaste målen – uppfyller kravet på att kommissionen ska ha befogenhet att föreslå en EU-rättsakt

Därefter översätter kommissionen initiativets beskrivning (högst 1 200 tecken) och bilagan (högst 5 000 tecken).

Behöver du mer hjälp? I forumet kan du få rådgivning.

Tips

- Via ert användarkonto sköter ni alla steg under förfarandet. Där kan ni läsa om nästa steg, uppdatera initiativet och kontakta kommissionen.

Under hela kampanjen måste ni lämna information om alla källor till stöd och finansiering på över 500 euro per år och sponsor.

Om kommissionen beslutar att inte registrera initiativet får ni ett meddelande som förklarar varför initiativet inte registrerats och hur ni överklagar.

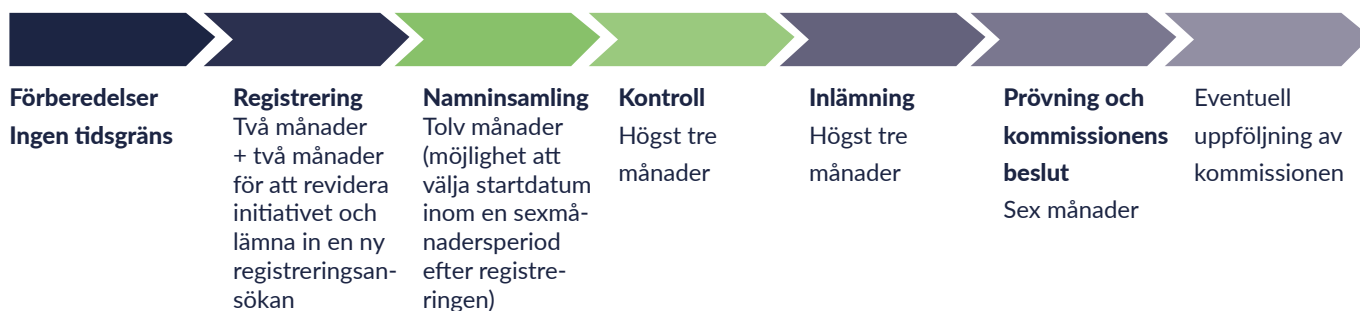

Läs mer om hur du förbereder och registrerar ett initiativ i [forumet](#) och på [webbplatsen om medborgarinitiativet](#).

3

Namninsamling

Ni har **tolv månader** på er att samla in minst en miljon underskrifter, varav ett minsta antal i minst sju länder (se kartan nedan). Ni kan **välja startdatum** för namninsamlingen, dock **senast sex månader efter registreringen** av initiativet. Ni måste också informera kommissionen om datumet senast tio arbetsdagar i förväg.

Underskrifterna kan samlas in på nätet eller på papper. För att få skriva på ett initiativ måste man vara **medborgare i ett EU-land** och ha uppnått **rösträttsålder** för Europaparlamentsval (18 år i alla länder utom Österrike, Malta och Grekland) – såvida inte landet i fråga har valt att sänka åldersgränsen till 16 år och informerat kommissionen om detta.

Minsta antal underskrifter per land för initiativ som registrerats efter den 1 februari 2020.

Läs mer: https://europa.eu/citizens-initiative/thresholds_sv

Så går det till

Vid namninsamling på papper måste ni använda särskilda formulär som följer mallarna i bilaga III till förordningen om det europeiska medborgarinitiativet och innehåller samma information om initiativet som i registret. Om bara vissa delar av initiativet har registrerats ska det av formuläret framgå vilka delar det gäller, i enlighet med kommissionens registreringsbeslut.

Under hela förfarandet måste ni se till att följa dataskyddslagstiftningen.

| Namninsamling på nätet

Om ni vill samla in underskrifter på nätet kan ni använda **kommissionens centrala system** utan kostnad.

Fler tips hittar du i vägledningen **Lyckas med kampanjen**.

Obs:

Möjligheten att använda egna namninsamlingssystem gäller bara för initiativ som registreras till och med 2022.

Läs mer i vägledningen om namninsamlingen.

Tips

- Förbered aktiviteter och kampanjer på alla nivåer – europeisk, nationell och lokal nivå.
- Beskriv initiativet tydligt och ge konkreta exempel på vad det innebär så att folk lättare kan förstå det.
- Driv kampanjen på olika språk så blir det lättare för människor att engagera sig.
- Skapa en stark koppling mellan den lokala och nationella politiken och ert initiativ och anpassa initiativet till pågående politiska diskussioner.
- Använd era personliga kontakter och era samarbetspartners nätverk för att bredda kampanjen.
- Starka lokala och nationella grupper är en förutsättning för att kampanjen ska lyckas.
- Frivilligarbetare är den viktigaste och mest kraftfulla resursen – satsa på dem! De ska kunna förklara både initiativet och hur EU:s medborgarinitiativ fungerar. Använd gärna kommissionens kampanjmaterial som finns på alla officiella EU-språk.
- Kommunicera! Håll motivationen uppe genom att löpande informera alla inblandade om hur namninsamlingen går.
- Inrikta kampanjen på de länder där frågan redan är förankrad.
- Använd sociala medier och andra kommunikationsverktyg för att berätta om initiativet. Använd medierna på ett smart sätt.
- Håll koll på hur namninsamlingen går så att ni når målen i de olika länderna.
- Gå på festivaler och evenemang där det samlas mycket folk och samla in underskrifter på plats. Det är också ett bra sätt att rekrytera nya frivilliga.

| Kontroll

När namninsamlingen har avslutats (efter högst tolv månader) och ni har samlat in tillräckligt många underskrifter ska ni skicka in dem för kontroll inom **tre månader**.

Kontakta myndigheterna i varje land där ni samlat in underskrifter och be om ett intyg på antalet giltiga underskrifter.

Om ni har använt **kommissionens namninsamlingssystem** vidarebefordrar kommissionen uppgifterna direkt till myndigheterna.

Kommissionen har en **säker fildelningstjänst** för att överföra underskrifterna till de relevanta myndigheterna. Alla undertecknade stödförklaringsformulär (elektroniska versioner eller inskannade pappersformulär) kan laddas upp i systemet i krypterad form.

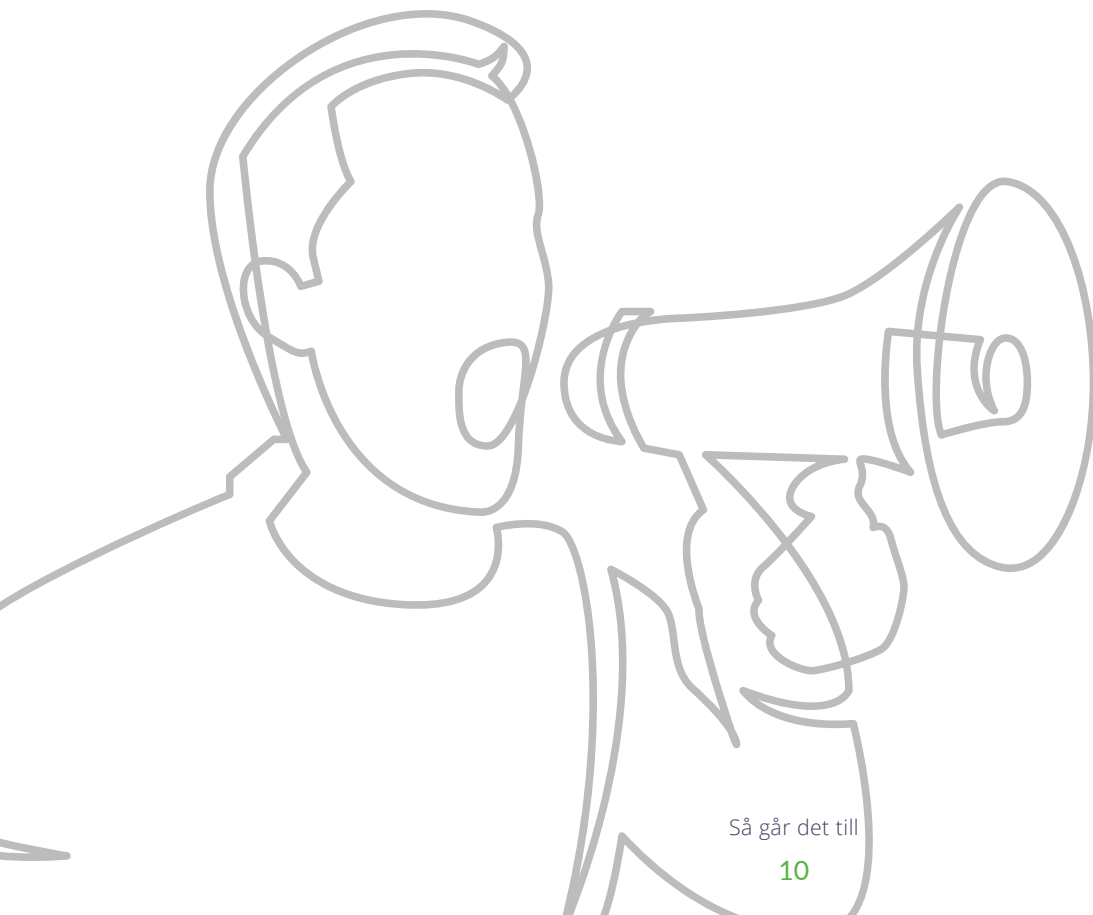
Använd formuläret i bilaga V till förordningen.

Myndigheterna ska utfärda sitt intyg inom **tre månader**.

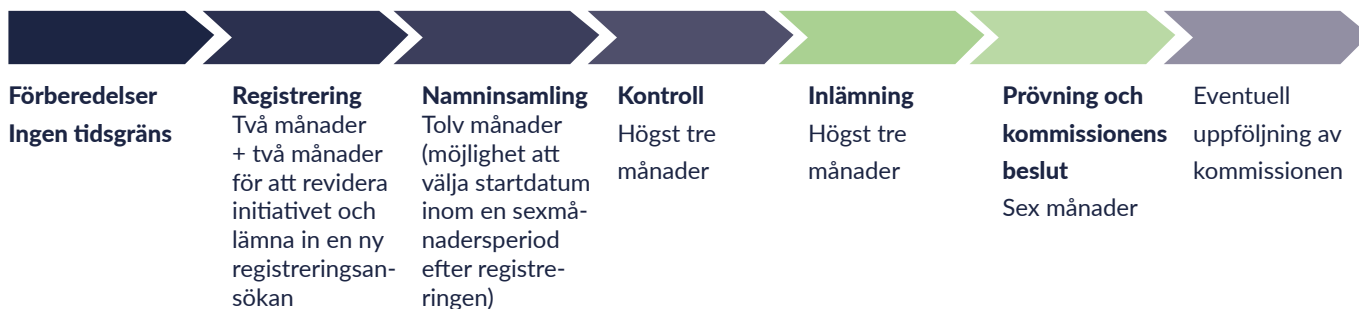
Tips

- Det är säkrast att samla in fler underskrifter än vad som krävs eftersom myndigheterna kanske inte godkänner alla.

4

Prövning och kommissionens beslut

Inlämning

När ni har fått det sista intyget från myndigheterna ska ni lämna in initiativet till kommissionen inom tre månader via ert användarkonto. Använd formuläret i bilaga VII till förordningen och bifoga myndigheternas intyg på antalet giltiga underskrifter (papperskopia eller i elektronisk form).

Prövning

Publicering och möte med EU-kommissionen

När kommissionen får in ett giltigt initiativ ska den publicera ett meddelande om det i registret och skicka initiativet till de berörda EU-institutionerna och till de nationella parlamenten.

Inom **en månad** efter att initiativet har lämnats in får ni träffa företrädare för kommissionen för att förklara ert initiativ i detalj.

Utfrågning i Europaparlamentet

Inom **tre månader** får ni också möjlighet att presentera initiativet vid en offentlig utfrågning i Europaparlamentet. Kommissionen deltar också vid utfrågningen och parlamentet måste se till att relevanta offentliga och privata intressen finns representerade. Europaparlamentet bedömer det politiska stödet för initiativet. Efter utfrågningen kan parlamentet hålla en plenardebatt och anta en resolution om det politiska stödet.

Tips

- Välj de kunnigaste personerna för både mötet med kommissionen och utfrågningen i Europaparlamentet för att kunna tala med en stark röst.
- Öva! Se till att vara övertygande och tydliga när ni presenterar initiativet.

Kommissionens beslut

Senast sex månader efter publiceringen av initiativet och efter den offentliga utfrågningen antar kommissionen sitt beslut i form av ett meddelande där den förklarar vilka åtgärder den tänker vidta och varför. Det ska också finnas en tidsplan för åtgärderna.

Europaparlamentet bedömer sedan kommissionens åtgärder.

Andra sätt att påverka

Var medborgarinitiativet inte rätt verktyg för er? [Hitta andra sätt att påverka och få hjälp i EU-frågor](#)

Tips

- Ha tålamod! Det kan ta lång tid för kommissionen att lägga fram ett lagförslag. Följ de olika etapperna med t.ex. samråd och konsekvensbedömningar och fortsätt att driva era idéer.
- Var beredda! Kommissionen följer fortlöpande upp initiativet och håller i möjligaste mån kontakten med organisatörerna.

Informationen är oberoende och kan inte anses representera kommissionens eller någon annan EU-institutions eller nationell institutions åsikter. Kommissionen tar inget ansvar för hur uppgifterna kan komma att användas.